Kvalifikuotas elektroninis parašas
ALGIMANTAS PLIUČAS
2026-07-20 16:37:31 GMT+3
Paskirtis: Parašas

LIETUVOS ARCHITEKTŲ RŪMAI

Kalvarijų g. 1, Vilnius. Tel. (+370 5) 2754241, el. p. info@architekturumai.lt, www.architekturumai.lt
Atsiskaitomoji sąskaita LT50 7044 0600 0606 7130 AB SEB, kodas 70440. Įstaigos kodas 301111540

Lietuvos architektų rūmų nariams 2026-07-20 Nr. S26/07/152

DĖL PROJEKTUOJAMOS PRIEDANGOS PLOTO NUSTATYMO IR APSKAIČIAVIMO

Lietuvos architektų rūmai (toliau – **Rūmai**) atsižvelgdami į Rūmų narių pateikiamus klausimus dėl Statybos techninio reglamento STR 2.07.02:2024 „Slėptuvės, kolektyvinės apsaugos statinio ir priedangos projektavimo ir įrengimo reikalavimai“ (toliau - **STR 2.07.02:2024**)[1] taikymo ir statiniuose projektuojamų priedangų ploto nustatymo reikalavimų teikia žemiau išdėstytą Rūmų nuomonę dėl aktualaus teisinio reglamentavimo taikymo.

Pažymime, kad Rūmai neturi įgaliojimų oficialiai aiškinti teisės aktų reikalavimų ir atsakyme nurodytas situacijos vertinimas nelaikytinas oficialiu teisės aiškinimu.

Pastebime, kad praktikoje pastaruoju metu formuojasi galiojančio teisinio reguliavimo neatitinkanti praktika projektuojamos priedangos plotą skaičiuoti vadovaujantis Visuomeninių statinių gaisrinės saugos taisyklių (toliau – **Taisyklių**)[2] 107 punkto reikalavimais ir Taisyklių 10 lentelėje pateikiamomis tankio (kv. m/žm) vertėmis, kurios yra taikomos pastate gyvenančių ar dirbančių žmonių skaičiui nustatyti – projektuojamo statinio plotą dauginant iš Taisyklių 10 lentelėje nurodyto žmonių tankio.

Atkreipiame Rūmų narių dėmesį, kad vadovaujantis STR 2.07.02:2024 151 ir 152 punktais *priedangos plotas parenkamas atsižvelgiant į pastato, kuriame įrengiama priedanga, **projekte numatytų būnančių, dirbančių gyventojų skaičių**; Priedanga projektuojama ir įrengiama ne mažiau nei 60 proc. **gyventojų, darbuotojų** nuo pastate, kuriame įrengiama priedanga, numatomo vienu metu galinčių būti maksimalaus **gyventojų, darbuotojų** skaičiaus.* STR 2.07.02:2024 151 punkte, skirtame priedangos ploto nustatymui, taip pat pateikiamos nuorodos į reglamento 4.2 ir 4.5 papunkčius, t. y. į:

1) Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymą [4.2]

   ir

2) Slėptuvių, kolektyvinės apsaugos statinių ir priedangų poreikio nustatymo, parinkimo, žymėjimo, jų parengties organizavimo ir naudojimo tvarkos aprašą (toliau – **Aprašą**)[3] [4.5].

Krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo 28 straipsnio 8 dalyje įtvirtinta, kad „***Vyriausybės įgaliota institucija*** *nustato slėptuvių, kolektyvinės apsaugos statinių ir priedangų projektavimo ir*

[1] Statybos techninis reglamentas STR 2.07.02:2024 „Slėptuvės, kolektyvinės apsaugos statinio ir priedangos projektavimo ir įrengimo reikalavimai“ patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2024 m. vasario 28 d. įsakymu Nr. D1-63 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.07.02:2024 „Slėptuvės, kolektyvinės apsaugos statinio ir priedangos projektavimo ir įrengimo reikalavimai“ patvirtinimo“ https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.391196/asr

[2] Visuomeninių statinių gaisrinės saugos taisyklės patvirtintos 2011 m. sausio 17 d. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus įsakymu Nr. 1-14 „Dėl Visuomeninių statinių gaisrinės saugos taisyklių patvirtinimo“

[3] Slėptuvių, kolektyvinės apsaugos statinių ir priedangų poreikio nustatymo, parinkimo, žymėjimo, jų parengties organizavimo ir naudojimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr. 1317 „Dėl Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo įgyvendinimo“ https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/044f60e1875e11edbdcebd68a7a0df7e/aqHyDAmwMR

įrengimo reikalavimus.“ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr. 1317 patvirtinto Aprašo 28 punktu nurodoma, kad „s*lėptuvės, kolektyvinės apsaugos statiniai ir priedangos įrengiamos* ***vadovaujantis aplinkos ministro nustatytais*** *slėptuvių, kolektyvinės apsaugos statinių ir priedangų projektavimo ir įrengimo reikalavimais***,** kurie ir yra suformuluoti aplinkos ministro patvirtintame statybos techniniame reglamente STR 2.07.02:2024.

Atsižvelgiant į šias įstatymo ir Vyriausybės nutarimo nuostatas, pabrėžiame, kad priedangų įrengimo ir projektavimo reikalavimus (įskaitant ir priedangos ploto parinkimo tvarką) **kompetentingas nustatyti tik aplinkos ministras**. Pažymime, kad taikant Taisykles priedangos ploto reguliavimui būtų pažeidžiamas Krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo reguliavimas, poįstatyminių teisės aktų hierarchijos principas ir aukščiau nurodomas 2022 m. gruodžio 29 d. Vyriausybės nutarimas.

Atkreipiame dėmesį, kad Taisyklių 107 punkto reglamentavimo objektas yra evakavimosi kelių parametrai ir šių kelių projektiniai sprendiniai. Šiems sprendiniams (žmonių srautui) nustatyti ir yra skirta 10 lentelė, įvertinant atskirose statinio patalpose, galintį susidaryti maksimalų žmonių tankį (kv. m./žm.), tuo tarpu, STR 2.07.02:2024 151 punkte yra nurodomi pastate **būnantys, dirbantys** gyventojai**.** T. y. priedangos plotas turi būti parenkamas atsižvelgiant ne į maksimalų galintį patalpoje tilpti žmonių skaičių (Taisyklių 10 lentelė), o būtent į projekto sprendiniais pagrįstą pastate **gyvensiančių** ar **dirbsiančių** žmonių skaičių, nustatomą atsižvelgiant į pastato naudojimą įprastomis sąlygomis. Taisyklių 107 punkto, 10 lentelė yra skirta parinkti konkretiems projekto sprendiniams - evakavimosi kelių parametrams, dėl šių priežasčių šios nuostatos analogijos taikymas taip pat prieštarauja ir Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.8 straipsnio 3 dalyje įtvirtintam bendrajam teisės analogijos taikymo principui, kad neleidžiama pagal analogiją taikyti specialiųjų teisės normų.

Rūmų vertinimu, atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą reguliavimą, Taisyklių 107 punkto taikymas priedangos ploto nustatymui pažeistų Krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo 28 straipsnio 8 dalyje ir Aprašo 28 punkte nustatytą aplinkos ministro kompetenciją nustatyti priedangų įrengimo ir projektavimo reikalavimus, taip pat nepagrįstai evakavimosi kelių projektavimui skirtos nuostatos būtų taikomos priedangos plotui apskaičiuoti.

Pažymime, kad **priedangos plotas** apskaičiuojamas vadovaujantis STR 2.07.02:2024 151 ir 152 punktais ir **yra nustatomas projektuotojo, vadovaujantis statinio projekte numatytu statinyje būnančių, dirbančių gyventojų skaičiumi, detalizuojamu ir pagrindžiamu projekto užduoties duomenimis**. Kiekvienam projektuojamam statiniui, atsižvelgiant į projektu planuojamą jo paskirtį, plotą, panaudojimo būdą, eksploatavimo trukmę ir kt. sprendinius, statinyje gyvensiančių ir (ar) dirbsiančių gyventojų ir (ar) darbuotojų skaičius turi būti nustatomas ir pagrindžiamas projekte individualiai. Šiuo atveju, būtent projektuotojas ir statytojas pateikia planuojamo projektuojamame pastate būsiančių gyventojų ar darbuotojų skaičiaus objektyvų pagrindimą – pvz.: remiantis kitų analogiškų statinių naudojimo ir eksploatavimo statistiniais duomenimis (vidutinio lankytojų skaičiaus per parą statistika, personalo skaičius, projektuojamų gyvenamųjų patalpų skaičius, patalpų plotas ir t. t.); atsižvelgiant į statinio vidaus išplanavimo sprendinius ir patalpų paskirtį (pvz.: statinio dalis skirta sandėliavimui, patalpos kur žmonių buvimas yra nenumatomas ar numatomas tik epizodinis apsilankymas ir kt.), projektuojamo statinio planuojamą naudojimo specifiką (pvz.: darbo laiko trukmė, klientų skaičius) ir kitais duomenimis.

Lietuvos architektų rūmų pirmininkas Algimantas Pliučas

Kazimieras Labokas, el. pastas: kazimieras@architekturumai.lt